

## I. DISPOSICIONS GENERALS

### 1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

#### Conselleria de Cultura, Educació i Ciència

*DECRET 39/1998, de 31 de març, del Govern Valencià, d'ordenació de l'educació per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials. [1998/Q2955]*

#### Preàmbul

La Constitució espanyola de 1978, en l'article 49, encomana als poders públics de realitzar una política d'integració a favor dels discapacitats físics, sensorials i psíquics, als quals s'ha de prestar tant l'atenció especialitzada que requereixen com emparar-los perquè gaudisquen dels drets recollits en el títol I.

La Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI), per tal de desenvolupar l'article 49 de la Constitució, estableix els principis de normalització i de sectorització dels serveis, d'integració i d'atenció individualitzada que han de presidir les actuacions de l'administració en tots els nivells i àrees, en relació amb les persones discapacitades.

En aplicació i desenvolupament d'aquests principis en l'àmbit educatiu, el Reial Decret 334/1985, de 6 de març, d'Ordenació de l'Educació Especial, va establir un conjunt de mesures tant d'ordenació com de planificació tendents a la progressiva transformació del sistema educatiu per tal de garantir que els alumnes amb necessitats especials puguen assolir, en el major grau possible, els objectius educatius establits amb caràcter general per a tot l'alumnat, i aconseguir, en conseqüència, una major qualitat de vida en els àmbits personal, social i laboral. Aquesta norma ha sigut derogada pel Reial Decret 696/1995, de 28 d'abril, que regula els aspectes relatius a l'ordenació, la planificació de recursos i l'organització de l'atenció educativa dels alumnes amb necessitats educatives especials temporals o permanents.

Amb aquesta finalitat, s'han pres iniciatives per a afavorir l'educació de l'alumnat amb necessitats educatives especials en contextos escolars normalitzats, en el major grau possible, i s'han creat condicions perquè determinats centres, en cada zona geogràfica, disposen de recursos personals i materials suficients per a adaptar la resposta educativa, ja siga des del punt de vista curricular o des de l'organitzatiu, a les necessitats particulars d'aquests alumnes, així com per a garantir la formació i l'assessorament psicopedagògic dels professors i especialistes, si bé cal avaluar i actualitzar el programa d'integració portat a terme fins ara.

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), es va promulgar per tal de superar les disfuncions que manifestava el sistema educatiu i de donar una resposta adequada a les exigències d'aquest i del futur en l'educació de tots els ciutadans: amplia l'educació bàsica i obligatòria, reordena el sistema educatiu en noves etapes i nivells, dona a la Formació Professional un nou enfocament que n'assegura la vinculació en el món laboral, introdueix el principi de comprensibilitat, compatible a partir d'una progressiva diversificació; estableix una formació personalitzada que propicia l'educació integral en coneixements, destreses i valors que atenguen la diversitat d'interessos, capacitats i motivacions dels alumnes; i atorga una major autonomia als centres educatius per a adequar els principis bàsics del nostre sistema educatiu a les característiques del context, tot concedint un pes específic a la formació del professorat perquè actue com a mediador del procés d'ensenyament i aprenentatge en una tasca docent planificada i coordinada.

Quant a l'educació de l'alumnat amb necessitats educatives especials, la LOGSE consagra els principis introduïts per la LISMI

## I. DISPOSICIONES GENERALES

### 1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

#### Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia

*DECRETO 39/1998, de 31 de marzo, del Gobierno Valenciano, de ordenación de la educación para la atención del alumnado con necesidades educativas especiales. [1998/Q2955]*

#### Preámbulo

La Constitución española de 1978, en su artículo 49, encomienda a los poderes públicos realizar una política de integración en favor de los discapacitados físicos, sensoriales y psíquicos, a quienes se ha de prestar tanto la atención especializada que requieren como ampararlos para el disfrute de los derechos recogidos en su título I.

La Ley 13/1982, de 7 de abril, de Integración Social de los Minusválidos (LISMI), en desarrollo del artículo 49 de la Constitución, establece los principios de normalización y de sectorización de los servicios, de integración y de atención individualizada que han de presidir las actuaciones de la administración, en todos sus niveles y áreas, en relación con las personas discapacitadas.

En aplicación y desarrollo de estos principios en el ámbito educativo, el Real Decreto 334/1985, de 6 de marzo, de Ordenación de la Educación Especial, estableció un conjunto de medidas, tanto de ordenación como de planificación, tendentes a la progresiva transformación del sistema educativo con objeto de garantizar que los alumnos y alumnas con necesidades especiales puedan alcanzar, en el mayor grado posible, los objetivos educativos establecidos con carácter general para todo el alumnado, y conseguir, en consecuencia, una mayor calidad de vida en los ámbitos personal, social y laboral. Esta norma ha sido derogada por el Real Decreto 696/1995, de 28 de abril, que regula los aspectos relativos a la ordenación, la planificación de recursos y la organización de la atención educativa de los alumnos con necesidades educativas especiales temporales o permanentes.

Con esta finalidad, se han tomado iniciativas para favorecer la educación del alumnado con necesidades educativas especiales en contextos escolares normalizados, en el mayor grado posible, y se han creado condiciones para que determinados centros en cada zona geográfica dispongan de recursos personales y materiales suficientes para adaptar la respuesta educativa, tanto desde el punto de vista curricular como organizativo, a las necesidades particulares de estos alumnos, así como para garantizar la formación y asesoramiento psicopedagógico de los profesores y especialistas, si bien resulta necesario evaluar y actualizar si procede, el Programa de Integración llevado a cabo hasta ahora.

La Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo (LOGSE), se promulga con la voluntad de superar las disfunciones que venía manifestando el sistema educativo y de dar una respuesta adecuada a las exigencias del presente y del futuro en la educación de todos los ciudadanos: amplía la educación básica y obligatoria; reordena el sistema educativo en nuevas etapas y niveles; da a la Formación Profesional un nuevo enfoque que asegura su vinculación con el mundo laboral; introduce el principio de comprensividad, compatible con una progresiva diversificación; establece una formación personalizada que propicia la educación integral en conocimientos, destrezas y valores que atiendan a la diversidad de intereses, capacidades y motivaciones de los alumnos y alumnas, y otorga una mayor autonomía a los centros educativos para adecuar los principios básicos de nuestro sistema educativo a las características del contexto concediendo un peso específico a la formación del profesorado para que actúe como mediador del proceso de enseñanza y aprendizaje en una tarea docente planificada y coordinada.

Respecto a la educación del alumnado con necesidades educativas especiales, la LOGSE consagra los principios introducidos por

i recollits en el Reial Decret 334/1985, de 6 de març, anteriorment mencionat, encara que donant una nova dimensió en el marc d'una educació comprensiva oberta a la diversitat de necessitats dels alumnes.

El concepte de diversitat remet al fet que tots els alumnes tenen unes necessitats educatives pròpies i específiques per a accedir a les experiències d'aprenentatge, la satisfacció de les quals requereix una atenció pedagògica individualitzada. Aquesta atenció pot ser proporcionada, per a la majoria d'ells, a través de les actuacions pedagògiques habituals en els centres escolars i en les aules. Tanmateix, a vegades les necessitats educatives d'alguns alumnes requereixen, per a ser satisfetes com cal, l'adopció d'actuacions de caràcter pedagògic, curricular i organitzatiu, així com altres sobre la utilització de recursos específics, que són distintes a les habituals.

No obstant això, no totes les necessitats educatives especials són de la mateixa naturalesa ni tenen un mateix origen ni requereixen, per a ser ateses, actuacions i mitjans extraordinaris semblants. Per una part, cal distingir les necessitats especials que es manifesten de manera temporal o transitòria de les que tenen caràcter d'estabilitat o permanència al llarg de l'escolarització. Per altra part, el seu origen pot atribuir-se a diverses causes relacionades, fonamentalment, amb el context familiar, social o cultural, la història educativa i escolar dels alumnes i les condicions personals derivades bé de discapacitats psíquiques, motores o sensorials, o bé d'una sobredotació.

L'atenció a la diversitat ha d'afavorir la qualitat de l'oferta educativa general en termes de currículum i d'ajuda al procés d'aprenentatge a més d'actuar sobre les condicions personals de determinats alumnes.

Una educació de qualitat capaç de respondre a les distintes necessitats dels alumnes ha de poder atendre els alumnes amb necessitats educatives especials derivades de condicions personals de discapacitat com de condicions de sobredotació, així com les derivades de situacions socials.

Per això, la gran aspiració i la millor garantia per a normalitzar i optimitzar el procés educatiu de l'alumnat amb necessitats educatives especials és la consecució de centres escolars de qualitat, oberts i permeables a les necessitats de tot l'alumnat. Només quan l'alumnat manifeste necessitats educatives especials, derivades de condicions de discapacitat de caràcter greu i permanent que no pogueren ser satisfetes en els centres ordinaris, seria aconsellable l'escolarització en centres d'educació especial que comporten, en determinats casos, l'oferta educativa més adequada.

D'altra banda, la Generalitat Valenciana ha regulat amb caràcter propi, per a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, els serveis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional per mitjà del Decret 131/1994, de 5 de juliol, del Govern Valencià, el procediment per a l'elaboració del dictamen d'escolarització per a l'alumnat amb necessitats educatives especials a través de l'Ordre de l'11 de novembre de 1994, de la Conselleria d'Educació i Ciència, i la regulació dels programes de garantia social durant el període d'implantació anticipada del segon cicle de l'Educació Secundària Obligatoria per mitjà de l'Ordre del 22 de març de 1994, de les conselleries d'Educació i Ciència i de Treball i Afers Socials i els programes de diversificació curricular en l'Educació Secundària Obligatoria per mitjà de l'Ordre de 22 d'abril de 1994, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Així mateix, es regula també l'educació de les persones adultes a través de la promulgació de la Llei 1/1995, de 20 de gener; la defensa i protecció de la infància a través de la promulgació de la Llei 7/1994, de 5 de desembre, i la salut escolar a través de la Llei 1/1994, de 28 de març, de la Generalitat Valenciana.

La Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, estableix en l'article 35 la competència plena de la Generalitat Valenciana per a la regulació i l'administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells, graus, modalitats i especialitats.

Tot això motiva la necessitat d'establir un marc normatiu propi de la Comunitat Valenciana sobre els aspectes referents a l'ordena-

la LISMI y recogidos en el Real Decreto 334/1985, de 6 de marzo, antes citado, aunque dándoles una nueva dimensión, en el marco de una educación comprensiva abierta a la diversidad de necesidades de los alumnos y alumnas.

El concepto de diversidad remite al hecho de que todos los alumnos y alumnas tienen unas necesidades educativas propias y específicas para acceder a las experiencias de aprendizaje, cuya satisfacción requiere una atención pedagógica individualizada. Esta atención puede ser proporcionada, para la mayoría de ellos, mediante las actuaciones pedagógicas habituales en los centros escolares y en las aulas. Sin embargo, en ocasiones, las necesidades educativas de algunos alumnos y alumnas requieren, para ser satisfechas adecuadamente, la adopción de actuaciones tanto de carácter pedagógico, curricular y organizativo como relativas a la utilización de recursos específicos, que son distintas a las habituales.

Sin embargo, no todas las necesidades educativas especiales son de la misma naturaleza, ni tienen un mismo origen ni requieren, para ser atendidas, actuaciones y medios extraordinarios similares. Por una parte, cabe distinguir las necesidades especiales que se manifiestan de forma temporal o transitoria de aquellas que tienen carácter de estabilidad o permanencia a lo largo de la escolarización. Por otra parte, su origen puede atribuirse a diversas causas relacionadas, fundamentalmente, con el contexto familiar, social o cultural, con la historia educativa y escolar de los alumnos y alumnas con condiciones personales derivadas bien de discapacidades psíquicas, motoras o sensoriales, bien de una sobredotación.

La atención a la diversidad ha de favorecer la calidad de la oferta educativa general en términos de currículo y de ayuda al proceso de aprendizaje además de actuar sobre las condiciones personales de determinados alumnos y alumnas.

Una educación de calidad capaz de responder a las distintas necesidades del alumnado ha de poder atender a los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales derivadas tanto de condiciones personales de discapacidad como de condiciones de sobredotación, así como las derivadas de situaciones sociales.

Por ello, la gran aspiración y la mejor garantía para normalizar y optimizar el proceso educativo del alumnado con necesidades educativas especiales es la consecución de centros escolares de calidad, abiertos y permeables a las necesidades de todos los alumnos y alumnas. Sólo cuando éstos manifiesten necesidades educativas especiales, derivadas de condiciones de discapacidad de carácter grave y permanente que no pudieran ser satisfechas en los centros ordinarios, sería aconsejable su escolarización en centros de educación especial que suponen, en determinados casos, la oferta educativa más adecuada.

De otra parte, la Generalitat Valenciana, ha regulado con carácter propio para el ámbito de la Comunidad Valenciana, los servicios especializados de orientación educativa, psicopedagógica y profesional mediante el Decreto 131/1994, de 5 de julio, del Gobierno Valenciano, el procedimiento para la elaboración del dictamen de escolarización para el alumnado con necesidades educativas especiales mediante la Orden del 11 de noviembre de 1994, de la Conselleria de Educación y Ciencia, y la regulación de los programas de garantía social durante el período de implantación anticipada del segundo ciclo de la Educación Secundaria Obligatoria mediante la Orden del 22 de marzo de 1994, de las Consellerias de Educación y Ciencia y de Trabajo y Asuntos Sociales, y los programas de diversificación curricular en la Educación Secundaria Obligatoria a través de la Orden de 22 de abril de 1994, de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia. Asimismo, se regula también la educación de las personas adultas mediante la promulgación de la Ley 1/1995, de 20 de enero, la defensa y protección de la infancia mediante la promulgación de la Ley 7/1994, de 5 de diciembre, y la salud escolar mediante la Ley 1/1994, de 28 de marzo, de la Generalitat Valenciana.

La Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana establece en su artículo 35 la competencia plena de la Generalitat Valenciana para la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles, grados, modalidades y especialidades.

Todo ello motiva la necesidad de establecer un marco normatiu propi de la Comunitat Valenciana sobre los aspectos relativos

ció, la planificació de recursos i l'organització de l'atenció educativa de l'alumnat amb necessitats educatives especials temporals o permanents i en desenvolupament dels articles 36 i 37 de la LOGSE, a l'empara de la disposició final primera 2 de la llei esmentada.

En virtut de la normativa legal a proposta del conseller de Cultura, Educació i Ciència, amb el dictamen previ del Consell Escolar Valencià, conformement amb el Consell Jurídic Consultiu i amb la deliberació prèvia del Govern Valencià en la reunió del dia 31 de març de 1998,

DECRETE

CAPITOL I  
*Àmbit d'aplicació*

*Article 1*

És objecte d'aquest decret regular l'atenció educativa de l'alumnat amb necessitats educatives especials, temporals o permanents, derivades de la seua història personal i escolar o de condicions personals de sobredotació o de discapacitat psíquica, motora o sensorial, i plurideficients, determinant les mesures de caràcter pedagògic, curricular i organitzatives, els mitjans personals i materials, i els criteris per a la seua escolarització.

*Article 2*

Aquest decret s'aplicarà en els centres docents i programes formatius sostinguts amb fons públics situats en l'àmbit de gestió de la Generalitat Valenciana.

CAPITOL II

*Disposicions generals per a l'atenció educativa  
de l'alumnat amb necessitats educatives especials*

*Article 3*

1. Per tal de fer efectiu el principi d'igualtat d'oportunitats i el dret dels alumnes i de les alumnes amb necessitats educatives especials a una educació de qualitat, l'administració educativa de la Generalitat Valenciana garantirà les condicions, les mesures i els mitjans necessaris en la forma que estableix aquest decret. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència vetlarà perquè s'eliminen les barreres físiques i comunicatives.

2. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència vetlarà perquè l'alumnat amb necessitats educatives especials gaudisca de l'ajuda que cal per a progressar en el seu desenvolupament i procés d'aprenentatge, segons les seues capacitats.

*Article 4*

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència dotarà els centres docents sostinguts amb fons públics de recursos, mitjans i suports complementaris als establits amb caràcter general per a donar compliment al que estableix la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, quan el nombre d'alumnes amb necessitats educatives especials escolaritzats en els mencionats centres i la naturalesa de les necessitats esmentades així ho requerisca.

*Article 5*

L'administració educativa facilitarà als centres docents públics dependents de la Generalitat Valenciana l'equipament didàctic i els mitjans tècnics necessaris que possibiliten la participació dels alumnes amb necessitats educatives especials en totes les activitats escolars.

*Article 6*

Els serveis d'orientació educativa, psicopedagògica i professional i els gabinets psicopedagògics escolars autoritzats realitzaran, en aplicació de les funcions atribuïdes en el Decret 131/94, de 5 de juliol, del Govern Valencià, en estreta col·laboració amb l'equip de professors i dels pares o tutors legals, la identificació i l'avaluació

a la ordenació, la planificació de recursos i la organització de la atenció educativa del alumnado con necesidades educativas especiales temporales o permanentes, y en desarrollo de los artículos 36 y 37 de la LOGSE, al amparo de la disposición final primera 2 de dicha ley.

En su virtud, a propuesta del conseller de Cultura, Educación y Ciencia, previo dictamen del Consejo Escolar Valenciano, conforme con el Consejo Jurídico Consultivo y previa deliberación del Gobierno Valenciano en la sesión del día 31 de marzo de 1998,

DISPONGO

CAPITULO I  
*Ámbito de aplicación*

*Artículo 1*

Es objeto del presente decreto regular la atención educativa del alumnado con necesidades educativas especiales, temporales o permanentes, derivadas de su historia personal y escolar o de condiciones personales de sobredotación o de discapacidad psíquica, motora o sensorial, y plurideficientes, determinando las medidas de carácter pedagógico, curricular y organizativas, los medios personales y materiales y los criterios para su escolarización.

*Artículo 2*

El presente decreto será de aplicación en los centros docentes y programas formativos sostenidos con fondos públicos ubicados en el ámbito de gestión de la Generalitat Valenciana.

CAPITULO II

*Disposiciones generales para la atención educativa  
del alumnado con necesidades educativas especiales*

*Artículo 3*

1. Con el fin de hacer efectivo el principio de igualdad de oportunidades y el derecho de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales a una educación de calidad, la administración educativa de la Generalitat Valenciana garantizará las condiciones, las medidas y los medios necesarios en la forma en que establece el presente decreto. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia velará para que se eliminen las barreras físicas y comunicativas.

2. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia velará para que el alumnado con necesidades educativas especiales cuente con la ayuda precisa para progresar en su desarrollo y proceso de aprendizaje, de acuerdo con sus capacidades.

*Artículo 4*

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia dotará a los centros docentes sostenidos con fondos públicos con recursos, medios y apoyos complementarios a los previstos con carácter general en cumplimiento de lo dispuesto en la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, cuando el número de alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales escolarizados en ellos y la naturaleza de las mismas así lo requiera.

*Artículo 5*

La administración educativa facilitará a los centros docentes públicos dependientes de la Generalitat Valenciana, el equipamiento didáctico y los medios técnicos precisos que posibiliten la participación de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales en todas las actividades escolares.

*Artículo 6*

Los servicios de Orientación Educativa, Psicopedagógica y Profesional y los gabinetes psicopedagógicos escolares autorizados realizarán, en aplicación de las funciones atribuidas en el Decreto 131/1994, de 5 de julio, del Gobierno Valenciano, en estrecha colaboración con el equipo de profesores y de los padres o tutores lega-



de les necessitats educatives especials per a orientar, donar suport i estimular el desenvolupament i procés d'aprenentatge dels alumnes.

#### Article 7

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència regularà les condicions i el procediment per a orientar l'adaptació curricular i la diversificació i arbitrarà les mesures que permeten flexibilitzar, excepcionalment, el període d'escolarització obligatòria per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

#### Article 8

1. Els centres docents d'Educació Infantil, d'Educació Primària, d'Educació Secundària i d'Educació Especial, en el marc d'atenció a la diversitat, inclouran en el seu projecte educatiu i en els corresponents projectes curriculars les mesures de caràcter pedagògic, organitzatiu i de funcionament per a l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials que s'escolaritzen.

2. El procés educatiu dels alumnes amb necessitats educatives especials tindrà com a finalitat promoure el desenvolupament equilibrat dels diferents tipus de capacitats establides en els objectius generals de les respectives etapes educatives.

3. Els centres docents que escolaritzen alumnes amb necessitats educatives especials amb dificultats en la comunicació o derivades d'una discapacitat en grau sever o profund inclouran en els seus projectes curriculars el coneixement i ús de sistemes augmentatius o alternatius de comunicació i de la llengua de signes.

#### Article 9

1. En funció de l'adequada atenció educativa als alumnes amb necessitats educatives especials, es realitzaran les adaptacions curriculars que corresponguen perquè aquest alumnat pugui progressar en el desenvolupament i procés d'aprenentatge segons les seues capacitats. Aquestes adaptacions també serviran de base per a les decisions sobre els suports extraordinaris que s'han de prestar.

2. En aplicació dels decrets del Govern Valencià pels quals s'estableixen els currículums de l'Educació Primària i Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana 20/1992, de 17 de febrer, i 47/1992, de 30 de març, respectivament, podran realitzar-se adaptacions curriculars que s'aparten significativament dels seus elements prescriptius.

3. Les adaptacions curriculars significatives es realitzaran sempre després de l'avaluació realitzada pels serveis d'orientació educativa, psicopedagògica i professional o el gabinet psicopedagògic escolar autoritzat.

4. Les adaptacions curriculars significatives hauran de ser autoritzades per l'òrgan de coordinació pedagògica pertinent i visades pel director/a del centre.

5. Les adaptacions curriculars autoritzades seran realitzades pels professors que atenguin alumnes amb necessitats educatives especials, amb l'assessorament i el suport dels serveis d'orientació educativa, psicopedagògica i professional o dels gabinets psicopedagògics escolars autoritzats.

#### Article 10

1. L'administració educativa procurarà una atenció prioritària al conjunt de factors que afavoreixen la qualitat i millora de l'ensenyament de l'alumnat amb necessitats educatives especials. A aquest efecte, adoptarà les mesures oportunes per a la qualificació i formació del professorat, l'elaboració dels projectes curriculars i de la programació docent, la dotació de mitjans personals i materials, i la promoció de la innovació i investigació educativa.

2. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en els plans de formació que estableisca, inclourà entre les seues prioritats: l'actualització i formació del professorat i dels professionals que intervien en l'atenció educativa als alumnes amb necessitats espe-

les, la identificació i evaluació de las necesidades educativas especiales para orientar, apoyar y estimular el desarrollo y proceso de aprendizaje de los alumnos y alumnas.

#### Artículo 7

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia regulará las condiciones y procedimiento para orientar la adaptación curricular y la diversificación y arbitrará las medidas que permitan flexibilizar, con carácter excepcional, el período de escolarización obligatoria para el alumnado con necesidades educativas especiales.

#### Artículo 8

1. Los centros docentes de Educación Infantil, de Educación Primaria, de Educación Secundaria y de Educación Especial, en el marco de atención a la diversidad, incluirán en su proyecto educativo y en los correspondientes proyectos curriculares las medidas de carácter pedagógico, organizativo y de funcionamiento para la atención al alumnado con necesidades educativas especiales que se escolaricen en ellos.

2. El proceso educativo de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales tendrá por objeto promover el desarrollo equilibrado de los distintos tipos de capacidades establecidas en los objetivos generales de las respectivas etapas educativas.

3. Los centros docentes que escolaricen alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales con dificultades en la comunicación derivadas de una discapacidad en grado severo o profundo, incluirán en sus proyectos curriculares el conocimiento y uso de sistemas aumentativos o alternativos de comunicación y, en su caso, de la lengua de signos.

#### Artículo 9

1. En función de la adecuada atención educativa a los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales, se realizarán las adaptaciones curriculares que correspondan para que este alumnado pueda progresar en su desarrollo y proceso de aprendizaje de acuerdo con sus capacidades. Estas adaptaciones también servirán de base para las decisiones sobre los apoyos extraordinarios que deban prestarse.

2. En aplicación de los decretos del Gobierno Valenciano por los que se establecen los currículos de la Educación Primaria y Secundaria Obligatoria en la Comunidad Valenciana, 20/1992, de 17 de febrero, y 47/1992, de 30 de marzo respectivamente, podrán realizarse adaptaciones curriculares que se aparten significativamente de sus elementos prescriptivos.

3. Las adaptaciones curriculares significativas se realizarán siempre a partir de la evaluación realizada por los servicios de Orientación Educativa, Psicopedagógica y Profesional o el gabinete psicopedagógico escolar autorizado.

4. Las adaptaciones curriculares significativas, deberán ser autorizadas por el órgano de coordinación pedagógica pertinente y visadas por el director del centro.

5. Las adaptaciones curriculares autorizadas las realizarán los profesores que atiendan a alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales, con el asesoramiento y apoyo de los servicios de Orientación Educativa, Psicopedagógica y Profesional o de los gabinets psicopedagógicos escolares autorizados.

#### Artículo 10

1. La administración educativa procurará una atención prioritaria al conjunto de factores que favorecen la calidad y mejora de la enseñanza del alumnado con necesidades educativas especiales. A tal fin, adoptará las medidas oportunas para la cualificación y formación del profesorado, la elaboración de los proyectos curriculares y de la programación docente, la dotación de medios personales y materiales, y la promoción de la innovación e investigación educativa.

2. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, en los planes de formación que establezca, incluirá entre sus prioridades las relacionadas con la actualización y formación del profesorado y de los profesionales que intervien en la atención educativa a los

cials. Així mateix, promourà la formació del professorat en el coneixement i la utilització de sistemes alternatius o augmentatius de comunicació i de la llengua de signes.

3. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència facilitarà i promourà la realització d'experiències d'innovació i d'investigació educativa, així com l'elaboració de materials didàctics i curriculars entre els objectius dels quals figure millorar la qualitat de l'educació dels alumnes amb necessitats educatives especials.

4. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència fomentarà la participació de la comunitat per a complementar les activitats escolars i oferirà suport en les activitats del coneixement de l'entorn per tal de garantir a l'alumnat amb necessitats educatives especials les màximes possibilitats de participació en la vida social de la seua comunitat.

#### Article 11

L'administració educativa promourà l'avaluació del conjunt de mesures previstes en aquest Decret per tal de conèixer el grau d'eficàcia en la consecució dels objectius per a adaptar-los progressivament a les demandes de la societat.

### CAPITOL III

#### *Escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de condicions personals de sobredotació intel·lectual*

#### Article 12

1. L'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de condicions personals de sobredotació intel·lectual promourà el desenvolupament equilibrat dels distints tipus de capacitats establides en els objectius generals de les respectives etapes educatives.

2. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà el procediment per a avaluar les necessitats educatives especials derivades de condicions personals de sobredotació intel·lectual, així com el tipus i l'abast de les mesures que s'han d'adoptar per a l'adequada satisfacció.

3. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència garantirà la formació especialitzada del professorat que atén alumnes amb necessitats educatives especials derivades de condicions personals de sobredotació intel·lectual.

4. Així mateix, aquesta Conselleria establirà les condicions i el procediment per a l'anticipació, la flexibilització o la pròrroga, excepcionalment, de la durada del període d'escolarització obligatòria dels alumnes amb necessitats educatives especials derivades de condicions personals de sobredotació intel·lectual.

### CAPITOL IV

#### *Escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de condicions de discapacitat*

#### Secció primera Disposicions comunes

#### Article 13

1. L'atenció educativa de l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de condicions de discapacitat s'iniciarà des del moment en què, tinguen l'edat que tinguen, es detecte una discapacitat psíquica, sensorial o motora, i tindrà com a objecte corregir, en la mesura possible, les seqüeles de la discapacitat detectada, prevenir i evitar l'aparició, i en general, donar suport i estimular el procés de desenvolupament i aprenentatge en un context de màxima integració.

2. En aquesta atenció educativa es propiciarà, d'una manera especial, la col·laboració dels pares o tutors legals d'aquest alumnat, els quals podran rebre orientació oferida pels serveis corresponents.

alumnos y alumnas con necesidades especiales. Asimismo, promoverá la formación del profesorado en el conocimiento y empleo de sistemas alternativos o aumentativos de comunicación y, en su caso, de la lengua de signos.

3. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia facilitará y promoverá la realización de experiencias de innovación y de investigación educativa, así como la elaboración de materiales didácticos y curriculares, entre cuyos objetivos figure el de mejorar la calidad de la educación de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales.

4. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia fomentará la participación de la comunidad para complementar las actividades escolares y ofrecerá apoyo en las actividades relacionadas con el conocimiento del entorno con la finalidad de garantizar al alumnado con necesidades educativas especiales las máximas posibilidades de participación en la vida social de su comunidad.

#### Artículo 11

La administración educativa promoverá la evaluación del conjunto de medidas contempladas en este decreto, con objeto de conocer el grado de eficacia en la consecución de los objetivos para adaptarlos progresivamente a las demandas de la sociedad.

### CAPITULO III

#### *Escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de condiciones personales de sobredotación intelectual*

#### Artículo 12

1. La atención educativa al alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de condiciones personales de sobredotación intelectual promoverá el desarrollo equilibrado de los distintos tipos de capacidades establecidas en los objetivos generales de las respectivas etapas educativas.

2. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia determinará el procedimiento para evaluar las necesidades educativas especiales derivadas de condiciones personales de sobredotación intelectual, así como el tipo y el alcance de las medidas que se deben adoptar para su adecuada satisfacción.

3. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia garantizará la formación especializada del profesorado que atiende a alumnos con necesidades educativas especiales derivadas de condiciones personales de sobredotación intelectual.

4. Asimismo, esta Conselleria establecerá las condiciones y el procedimiento para la anticipación, flexibilización o prórroga, con carácter excepcional, de la duración del período de escolarización obligatoria de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales derivadas de condiciones personales de sobredotación intelectual.

### CAPITULO IV

#### *Escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de condiciones de discapacidad*

#### Sección primera Disposiciones comunes

#### Artículo 13

1. La atención educativa del alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de condiciones de discapacidad se iniciará desde el momento en que, sea cual fuere su edad, se detecte una discapacidad psíquica, sensorial o motora y tendrá por objeto corregir, en lo posible, las secuelas de la discapacidad detectada, prevenir y evitar la aparición de las mismas y, en general, apoyar y estimular su proceso de desarrollo y aprendizaje en un contexto de máxima integración.

2. En esta atención educativa se propiciará, de una manera especial, la colaboración de los padres o tutores legales de este alumnado, los cuales podrán recibir orientación a tal fin ofrecida por los servicios correspondientes.

#### Article 14

1. Generalment, l'alumnat amb necessitats educatives especials serà escolaritzat en els centres docents de règim ordinari. Només quan les necessitats dels alumnes no puguin ser adequadament satisfetes en estos centres, amb el dictamen previ corresponent, l'escolarització es portarà a terme en centres docents d'Educació Especial o en les unitats específiques d'Educació Especial establides en l'article 26.2 d'aquest decret.

2. Per tal d'aconseguir una adequada atenció educativa, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència podrà determinar centres d'Educació Infantil, Primària i Secundària on s'escolaritzen preferentment determinats alumnes amb necessitats educatives especials quan la resposta a les seues necessitats requereisca dotacions i equipaments singulars o una especialització professional difícilment generalitzable.

#### Article 15

L'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials estarà subjecta a un seguiment continuat, per part dels centres docents i de les unitats de suport i seguiment competents. En qualsevol cas, es garantirà el caràcter revisable i reversible de les decisions d'escolarització, atenent tant a les circumstàncies que puguin afectar l'alumnat com als resultats de les oportunes avaluacions sociopedagògiques.

#### Article 16

L'admissió de l'alumnat amb necessitats educatives especials en els centres mantinguts amb fons públics es regirà per la normativa vigent per als centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana.

#### Article 17

Segons el principi de normalització escolar establert en el punt 3 de l'article 36 de la LOGSE, l'administració educativa promourà experiències d'escolarització combinada en centres ordinaris i centres d'Educació Especial quan aquestes experiències es consideren adequades per a satisfer les necessitats educatives especials dels alumnes que participen.

#### Secció Segona

L'escolarització en centres de règim ordinari

#### Article 18

L'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials en les etapes d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria començarà i finalitzarà segons allò establert, generalment, amb les excepcions que figuren en aquest decret.

#### Article 19

L'administració educativa portarà a terme la planificació necessària perquè l'alumnat amb necessitats educatives especials que haja sigut escolaritzat en centres de règim ordinari, segons el dictamen d'escolarització, en concloure les diferents etapes educatives, pugua continuar l'escolarització en centres del mateix règim.

#### Article 20

Els alumnes amb necessitats educatives especials compartiran al màxim les activitats, tant les escolars com les extraescolars, del centre i del grup-classe en què siguin escolaritzats, llevat dels casos que, per la naturalesa de l'activitat, siga més eficaç la realització individual o en grup reduït.

#### Article 21

La incorporació a l'ensenyament postobligatori dels alumnes amb necessitats educatives especials estarà subjecta a la normativa establida, generalment, sense perjudici del que disposa aquest decret.

#### Artículo 14

1. Con carácter general, el alumnado con necesidades educativas especiales será escolarizado en los centros docentes de régimen ordinario. Sólo cuando las necesidades de los alumnos y alumnas no puedan ser adecuadamente satisfechas en dichos centros, con el dictamen previo correspondiente, la escolarización se llevará a cabo en centros docentes de Educación Especial o en las unidades específicas de Educación Especial dispuestas en el artículo 26.2 del presente decreto.

2. Con objeto de conseguir una adecuada atención educativa, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia podrá determinar centros de Educación Infantil, Primaria y Secundaria donde se escolaricen preferentemente determinados alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales cuando la respuesta a sus necesidades requiera, dotaciones y equipamientos singulares o una especialización profesional difícilmente generalizable.

#### Artículo 15

La escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales estará sujeta a un seguimiento continuado, por parte de los centros docentes y de las unidades de apoyo y seguimiento competentes. En cualquier caso, se garantizará el carácter revisable y reversible de las decisiones de escolarización, atendiendo tanto a las circunstancias que pueden afectar al alumnado como a los resultados de las oportunas evaluaciones socio-psicopedagógicas.

#### Artículo 16

La admisión del alumnado con necesidades educativas especiales en los centros mantenidos con fondos públicos se regirá por la normativa vigente para los centros docentes no universitarios de la Comunidad Valenciana.

#### Artículo 17

De acuerdo con el principio de normalización escolar establecido en el punto 3 del artículo 36 de la LOGSE, la administración educativa promoverá experiencias de escolarización combinada en centros ordinarios y centros de Educación Especial cuando las mismas se consideren adecuadas para satisfacer las necesidades educativas especiales de los alumnos y alumnas que participen en ellas.

#### Sección segunda

La escolarización en centros de régimen ordinario

#### Artículo 18

La escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales en las etapas de Educación Infantil, Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria comenzará y finalizará según lo establecido con carácter general con las salvedades establecidas en el presente Decreto.

#### Artículo 19

La administración educativa llevará a cabo la planificación necesaria para que el alumnado con necesidades educativas especiales que haya sido escolarizado en centros de régimen ordinario de acuerdo con el dictamen de escolarización, al concluir las diferentes etapas educativas, pueda continuar su escolarización en centros del mismo régimen.

#### Artículo 20

Los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales compartirán al máximo las actividades, tanto escolares como extraescolares, del centro y del grupo-clase en que estén escolarizados, salvo en los casos en que, por la naturaleza de la actividad, sea más eficaz su realización individual o en grupo reducido.

#### Artículo 21

La incorporación a la enseñanza post-obligatoria de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales estará sujeta a la normativa establecida con carácter general sin perjuicio de lo dispuesto en este decreto.

#### Article 22

Els alumnes amb necessitats educatives especials permanents podran prosseguir estudis de batxillerat realitzant les adaptacions curriculars adients i les exempcions totals o parcials de les assignatures, en els casos i en la forma que reglamentàriament s'establisca. Per a tal finalitat, els centres docents d'Educació Secundària, quan escolaritzen alumnes amb necessitats educatives especials permanents, disposaran dels mitjans necessaris.

#### Article 23

1. Els alumnes amb necessitats educatives especials permanents podran seguir estudis de Formació Professional específica de grau mitjà i superior, fent les adaptacions de mòduls i cicles que corresponguen. A l'efecte, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència garantirà una oferta de formació professional adequada a aquest alumnat i la dotació del mitjans necessaris als centres docents d'Educació Secundària i als centres específics de Formació Professional per tal que puguen prosseguir els estudis en la modalitat educativa esmentada.

2. Per a facilitar la integració social i laboral d'aquells alumnes amb necessitats educatives especials que en concloure l'escolarització en l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria, no tinguen les condicions exigides per a cursar estudis de Batxillerat o Formació Professional Específica de grau mitjà, les Conselleries de Cultura, Educació i Ciència i d'Ocupació, Indústria i Comerç garantirán una oferta suficient de programes de garantia social.

3. Les Conselleries de Cultura, Educació i Ciència i d'Ocupació, Indústria i Comerç regularan les condicions en què han d'impartir-se els programes de garantia social per a alumnes amb necessitats educatives especials, bé en règim d'integració o bé com a modalitat específica. En els objectius i en el desenvolupament d'estos programes es prestarà una especial atenció a la formació bàsica i professional que permeta als alumnes incorporar-se a la vida activa, tant en la seua dimensió laboral com personal i social.

#### Article 24

L'administració educativa desenvolupant els programes formatius establits en l'article 5 de la Llei de la Generalitat Valenciana 1/1995, de 20 de gener, de Formació de Persones Adultes, vetllarà perquè l'alumnat amb necessitats educatives especials dispose dels mitjans necessaris per a prosseguir la seua formació, realitzant les adaptacions curriculars que requerisquen.

#### Article 25

1. Segons el que estableix la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI), les universitats públiques realitzaran les adaptacions que calguen per tal que els alumnes amb necessitats educatives especials permanents derivades de la discapacitat puguen efectuar les proves d'accés. Així mateix, facilitarán a l'alumnat l'accés a les instal·lacions i als ensenyaments per tal que puguen prosseguir els estudis.

2. Les universitats públiques, conformement amb el que estableix el Reial Decret 1.005/1991, de 14 de juny, pel qual es regula el procediment per a l'ingrés als centres universitaris, modificat pel Reial Decret 1.060/1992, de 4 de setembre, reservaran un 3% de places en cadascun dels seus centres docents per a alumnes amb necessitats educatives especials permanents, derivades de condicions de discapacitat, que hagen superat les proves d'accés. Excepcionalment, les juntes de govern de les Universitats podran ampliar el mencionat percentatge de places.

Secció tercera

L'escolarització en centres d'Educació Especial

#### Article 26

1. Sense perjudici d'allò disposat en la secció primera d'aquest capítol, s'escolaritzaran en centres docents d'Educació Especial els

#### Artículo 22

Los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales permanentes podrán proseguir estudios de Bachillerato con las adaptaciones curriculares necesarias o con las exenciones totales o parciales de las asignaturas, en los casos y en la forma que reglamentariamente se establezca. A tal fin, los centros docentes de Educación Secundaria, cuando escolaricen alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales permanentes, dispondrán de los medios necesarios.

#### Artículo 23

1. Los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales permanentes podrán seguir estudios de Formación Profesional específica de grado medio y superior, con las adaptaciones en los módulos y ciclos que correspondan. A tal fin la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia garantizará una oferta de Formación Profesional adecuada a este alumnado y la dotación de los medios necesarios a los centros docentes de Educación Secundaria y los centros específicos de Formación Profesional, para que estos puedan proseguir sus estudios en esta modalidad educativa.

2. Para facilitar la integración social y laboral de aquellos alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales que, al concluir la escolarización en la etapa de Educación Secundaria Obligatoria, no reúnan las condiciones exigidas para cursar estudios de Bachillerato o Formación Profesional Específica de grado medio, las consellerias de Cultura, Educación y Ciencia y de Empleo, Industria y Comercio garantizarán una oferta suficiente de programas de garantía social.

3. Las consellerias de Cultura, Educación y Ciencia y de Empleo, Industria y Comercio regularán las condiciones en que deben impartirse los programas de garantía social para alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales, bien en régimen de integración o como modalidad específica. En los objetivos y en el desarrollo de estos programas se prestará una especial atención a la formación básica y profesional que les permita y facilite incorporarse a la vida activa tanto en su dimensión laboral como personal y social.

#### Artículo 24

La administración educativa, en desarrollo de los programas formativos dispuestos en el artículo 5 de la Ley de la Generalitat Valenciana 1/1995, de 20 de enero, de Formación de Personas Adultas, velará para que el alumnado con necesidades educativas especiales cuente con los medios necesarios para proseguir su formación con las adaptaciones curriculares que requieran.

#### Artículo 25

1. De acuerdo con lo establecido en la Ley 13/1982, de 7 de abril, de Integración Social de los Minusválidos, las universidades públicas realizarán las adaptaciones que sean necesarias con el fin de que los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales permanentes derivadas de discapacidad puedan efectuar las pruebas de acceso a las mismas. Asimismo, facilitarán a este alumnado el acceso a las instalaciones y a las enseñanzas con el fin de que puedan proseguir sus estudios.

2. Las universidades públicas, de acuerdo con lo establecido en el Real Decreto 1.005/1991, de 14 de junio, por el que se regula el procedimiento para el ingreso en los centros universitarios, modificado por el Real Decreto 1.060/1992, de 4 de septiembre, reservarán un 3% de plazas en cada uno de sus centros docentes para alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales permanentes, derivadas de condiciones de discapacidad, que hayan superado las pruebas de acceso. Excepcionalmente, las juntas de gobierno de las universidades podrán ampliar dicho porcentaje de plazas.

Sección tercera

La escolarización en centros de Educación Especial

#### Artículo 26

1. Sin perjuicio de lo dispuesto en la sección primera de este capítulo, se escolarizarán en centros docentes de Educación Espe-



alumnes que requerisquen adaptacions significatives, en grau extrem, en les àrees del currículum i quan es considere, per això, que la resposta a les seues necessitats específiques es garantirà millor en esta modalitat d'escolarització.

2. Per a aquesta modalitat d'escolarització, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, podrà crear, preferentment en zones rurals, unitats específiques en centres docents de règim ordinari, de naturalesa anàloga a les dels centres d'Educació Especial quan la sectorització de l'oferta educativa així ho requerisca.

3. Podran existir centres d'Educació Especial específics que escolaritzen, segons els criteris que reglamentàriament s'establisquen, alumnes amb necessitats educatives especials derivades d'un determinat tipus de discapacitat.

#### Article 27

1. En els centres i unitats d'Educació Especial s'impartirà l'educació bàsica obligatòria i una formació que facilite la transició a la vida adulta dels alumnes escolaritzats en els centres indicats. Així mateix, es podran impartir els programes de garantia social.

2. L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials en els centres docents d'Educació Especial, en l'educació bàsica obligatòria, començarà i finalitzarà en les edats fixades per la llei amb caràcter general. Excepcionalment, quan en el conseqüent dictamen d'escolarització es propose, podran escolaritzar-se en centres d'Educació Especial alumnat d'edats corresponents al segon cicle d'Educació Infantil.

3. La formació per a la transició a la vida adulta tindrà una durada de dos anys, que podran ampliar-se a tres quan el procés educatiu de l'alumne i alumna i les possibilitats laborals de l'entorn així ho aconsellen.

4. De qualsevol manera, el límit d'edat per a poder mantenir-se escolaritzat en un centre d'Educació Especial serà de 20 anys.

#### Article 28

1. El projecte educatiu i curricular dels centres d'Educació Especial prendrà com a referents, en l'ensenyament bàsic obligatori, les capacitats establides en els objectius del currículum de l'Educació Infantil i Primària en totes les seues àrees, i es podrà donar cabuda a capacitats d'altres etapes, segons les necessitats de l'alumnat.

2. La formació per a la transició a la vida adulta es dirigirà, preferentment, al desenvolupament de les capacitats vinculades a l'exercici professional, l'autonomia personal i la integració social de l'alumnat.

#### Article 29

Per ordre de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència s'adaptaran les normes contingudes en el Reglament Orgànic i Funcional vigent per a les escoles d'Educació Infantil i els col·legis d'Educació Primària, a les característiques dels centres d'Educació Especial.

#### Article 30

1. L'administració educativa promourà la vinculació i col·laboració dels centres docents d'Educació Especial i dels establits en l'article 14.2 d'aquest decret al conjunt de centres i serveis educatius del seu sector per tal que l'experiència acumulada pels professionals i materials que hi ha, puguen ser coneguts i utilitzats per a l'atenció dels alumnes amb necessitats educatives especials escolaritzats en els centres docents de règim ordinari. A aquest efecte, els centres d'Educació Especial es constituïran progressivament en centres de recursos educatius per als centres docents del sector.

2. Els centres docents d'Educació Especial i els que s'han mencionat en l'article 14.2, en funció de la disponibilitat de recursos i sempre que es garantisca l'atenció de l'alumnat propi del centre,

cial aquells alumnes i alumnes que requieran adaptaciones significativas, en grado extremo, en las áreas del currículo y cuando se considere, por ello, que la respuesta a sus necesidades específicas se garantizará mejor en esta modalidad de escolarización.

2. Para esta modalidad de escolarización, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, podrá crear, preferentemente en zonas rurales, unidades específicas en centros docentes de régimen ordinario, de naturaleza análoga a las de los centros de Educación Especial cuando la sectorización de la oferta educativa así lo requiera.

3. Podrán existir centros de Educación Especial específicos que escolaricen, de acuerdo con los criterios que reglamentariamente se establezcan, a alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales derivadas de un determinado tipo de discapacidad.

#### Artículo 27

1. En los centros y unidades de Educación Especial se impartirá la educación básica obligatoria y una formación que facilite la transición a la vida adulta de los alumnos y alumnas escolarizados en ellos. Asimismo, en estos centros se podrán impartir los programas de garantía social.

2. La escolarización de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales en los centros docentes de Educación Especial, en la educación básica obligatoria, comenzará y finalizará en las edades fijadas por la ley con carácter general. Excepcionalmente, cuando en el consiguiente dictamen de escolarización se proponga, podrán escolarizarse en centros de Educación Especial alumnao cuyas edades correspondan al segundo ciclo de Educación Infantil.

3. La formación para la transición a la vida adulta tendrá una duración de dos años, pudiendo ampliarse a tres cuando el proceso educativo del alumno y alumna y las posibilidades laborales del entorno así lo aconsejen.

4. En cualquier caso, el límite de edad para poder permanecer escolarizado en un centro de Educación Especial será el de 20 años.

#### Artículo 28

1. El proyecto educativo y curricular de los centros de Educación Especial tomará como referentes, en la enseñanza básica obligatoria, las capacidades establecidas en los objetivos del currículo de la Educación Infantil y Primaria en todas sus áreas, pudiendo dar cabida a capacidades de otras etapas de acuerdo con las necesidades del alumnao.

2. La formación para la transición a la vida adulta se dirigirá, preferentemente, al desarrollo de las capacidades vinculadas con el desempeño profesional, la autonomía personal y la integración social de éste alumnao.

#### Artículo 29

Por Orden de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia se adaptarán las normas contenidas en el Reglamento Orgánico y Funcional que rija para las escuelas de Educación Infantil y de los colegios de Educación Primaria, a las características de los centros de Educación Especial.

#### Artículo 30

1. La administración educativa promoverá la vinculación y colaboración de los centros docentes de Educación Especial y de los dispuestos en el artículo 14.2 de este decreto, con el conjunto de centros y servicios educativos de su sector, con objeto de que la experiencia acumulada por los profesionales y materiales existentes en ellos puedan ser conocidos y utilizados para la atención de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales escolarizados en los centros docentes de régimen ordinario. A tales efectos, los centros de Educación Especial se constituirán, progresivamente, en centros de recursos educativos para los centros docentes del sector.

2. Los centros docentes de Educación Especial y los mencionados en el artículo 14.2, en función de la disponibilidad de recursos y siempre que quede garantizada la atención del alumnao del propio centro,



podran atendre en règim ambulatori els alumnes escolaritzats en centres docents de règim ordinari, i els no escolaritzats en edats corresponents al primer i al segon cicle d'Educació Infantil que necessiten tractaments individualitzats.

3. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà els criteris d'organització per al desenvolupament del que estableixen els apartats 1 i 2 anteriors.

#### CAPITOL V

##### *Participació dels pares d'alumnes amb necessitats educatives especials*

###### *Article 31*

1. Sense perjudici del que disposa la normativa en vigor sobre la participació dels pares o tutors en les decisions que afecten l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials, tindran informació continuada de les decisions sobre escolarització dels seus fills, tant en els processos de matriculació com al llarg del procés educatiu. En particular, seran informats i consultats sobre les necessitats educatives dels seus fills, les opcions i decisions d'escolarització i sobre les adaptacions curriculars que corresponen.

2. En el marc dels criteris generals establits per a l'admissió d'alumnes per a l'elaboració del dictamen d'escolarització per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, en l'ensenyament obligatori, els pares o tutors legals podran elegir el centre per a matricular els seus fills entre aquells que tinguen els recursos personals i materials adequats per a garantir l'atenció educativa.

3. L'administració educativa procurarà la col·laboració dels pares o tutors legals en el procés d'identificació de les necessitats educatives dels alumnes i en les actuacions de caràcter preventiu, compensador o rehabilitador que puguen desenvolupar-se en l'àmbit familiar.

#### CAPITOL VI

##### *Coordinació amb altres administracions, organismes i institucions*

###### *Article 32*

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència promourà la col·laboració entre les distintes administracions públiques i institucions i organismes privats, de nivell estatal, autonòmic o local, per a garantir la millora de la qualitat de vida de l'alumnat amb necessitats educatives especials i per a afavorir la integració educativa i la inserció sociolaboral.

###### *Article 33*

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència impulsarà les mesures de coordinació necessàries amb les distintes administracions públiques, estatals, autonòmiques i locals, per a facilitar la detecció precoç, l'avaluació i l'atenció primerenca de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

###### *Article 34*

Per a l'escolarització dels xiquets i xiquetes amb necessitats educatives especials en l'Educació Infantil, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència promourà convenis de col·laboració amb altres òrgans de l'administració estatal, autonòmica, local i altres institucions sense ànim de lucre.

###### *Article 35*

1. Les conselleries de Cultura, Educació i Ciència i de Sanitat, en virtut del que estableix l'article 29 de la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI), promouran en els centres hospitalaris que es determinen la creació de serveis docents per al desenvolupament del procés educatiu de les persones en edat escolar obligatòria que estiguen hospitalitzats. Així mateix, quan les especials necessitats de l'alumne i de l'alumna ho requereixen procuraràn l'atenció domiciliària corresponent.

podrán atender, en régimen ambulatorio, a los alumnos y alumnas escolarizados en centros docentes de régimen ordinario y a los no escolarizados en edades correspondientes al primer y segundo ciclo de Educación Infantil que precisen tratamientos individualizados.

3. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia determinará los criterios de organización para el desarrollo de lo dispuesto en los apartados 1 y 2 anteriores.

#### CAPITULO V

##### *Participación de los padres de alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales*

###### *Artículo 31*

1. Sin perjuicio de lo dispuesto en la normativa vigente sobre la participación de los padres o tutores en las decisiones que afecten a la escolarización de los alumnos con necesidades educativas especiales, tendrán información continuada de las decisiones relativas a la escolarización de sus hijos, tanto en los procesos de matriculación como a lo largo del proceso educativo. En particular, serán informados y consultados sobre las necesidades educativas de sus hijos, las opciones y decisiones de escolarización, y sobre las adaptaciones curriculares que correspondan.

2. En el marco de los criterios generales establecidos para la admisión de alumnos y alumnas para la elaboración del dictamen de escolarización para el alumnado con necesidades educativas especiales, en la enseñanza obligatoria, los padres o tutores legales podrán elegir el centro, para matricular a sus hijos, entre aquellos que reúnan los recursos personales y materiales adecuados para garantizar su atención educativa.

3. La administración educativa procurará la colaboración de los padres o tutores legales en el proceso de identificación de las necesidades educativas de los alumnos y alumnas y en las actuaciones de carácter preventivo, compensador o rehabilitador que puedan desarrollarse en el ámbito familiar.

#### CAPITULO VI

##### *Coordinación con otras administraciones, organismos e instituciones*

###### *Artículo 32*

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia promoverá la colaboración con las distintas administraciones públicas e instituciones y organismos privados, de nivel estatal, autonómico o local, tanto para garantizar la mejora de la calidad de vida del alumnado con necesidades educativas especiales, como para favorecer su integración educativa y su inserción socio-laboral.

###### *Artículo 33*

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia impulsará las medidas de coordinación necesarias con las distintas administraciones públicas, tanto estatales como autonómicas o locales, para facilitar la detección precoz, evaluación y atención temprana del alumnado con necesidades educativas especiales.

###### *Artículo 34*

Para la escolarización de los niños y niñas con necesidades educativas especiales en la Educación Infantil, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia promoverá convenios de colaboración con otros órganos de la administración estatal, autonómica, local y con instituciones sin ánimo de lucro.

###### *Artículo 35*

1. Las Consellerias de Cultura, Educación y Ciencia y de Sanidad, en virtud de lo establecido en el artículo 29 de la Ley 13/1982, de 7 de abril, de Integración Social de los Minusválidos, promoverán, en los centros hospitalarios que se determinen, la creación de servicios docentes para el desarrollo del proceso educativo de las personas en edad escolar obligatoria hospitalizadas en ellos. Asimismo, cuando las especiales necesidades del alumno y alumna lo requieran procurarán la atención domiciliaria correspondiente.

2. Per tal d'afavorir el procés d'integració escolar i la millora en l'atenció sanitària dels alumnes amb necessitats educatives especials, els centres d'Educació Especial sostinguts amb fons públics quedaran adscrits a un centre de salut i rebran, de manera ambulatoria, atenció sanitària complementària.

3. A fi de desenvolupar l'article 7 de la Llei de Salut Escolar 1/1994, de 28 de març, de la Generalitat Valenciana, les Conselleries de Cultura, Educació i Ciència i de Sanitat establiran els mecanismes de coordinació necessaris per a l'adscripció dels centres previstos en els articles 14.2 i 26 d'aquest decret als serveis especialitzats de salut que puguin ser necessaris per tal de garantir el diagnòstic, la determinació i la prestació de tractaments i la revisió periòdica de l'alumnat amb necessitats educatives especials que són escolaritzats.

#### Article 36

1. Les conselleries de Cultura, Educació i Ciència i d'Ocupació, Indústria i Comerç promouran la col·laboració amb altres administracions i associacions i institucions sense ànim de lucre, per a la realització dels programes de garantia social destinats a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

2. Les mencionades conselleries, en col·laboració d'altres administracions i institucions públiques i privades, i juntament amb els agents socials, promouran plans per a l'orientació i la inserció laboral dels joves amb necessitats educatives especials. Així mateix, promouran de manera coordinada la programació d'actuacions per a atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials quan finalitzen la seua escolaritat.

#### DISPOSICIONS ADDICIONALS

##### Primera

Per al desenvolupament de les mesures de flexibilització del període d'escolarització establides en aquest decret, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència coordinarà les seues actuacions amb la resta de les administracions educatives que tinguen competències en la matèria.

##### Segona

1. Complementàriament a les ajudes individuals de menjador i transport establides en el Reial Decret 620/1981, de 5 de febrer (BOE de 6 d'abril de 1981), la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, establirà el procediment per a subvencionar aquests serveis per a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en els centres convinguts o concertats.

2. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència establirà el procediment de concessió d'ajudes individuals per a la dotació de mitjans tècnics d'accés al currículum de l'alumnat escolaritzat en els centres referits en l'apartat anterior.

##### Tercera

Segons la disposició addicional tercera del Reial Decret 1.004/1991, de 14 de juny, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, adaptarà el que disposa la citada norma als centres dedicats específicament a l'Educació Especial.

##### Quarta

Sense perjudici del que estableix la disposició final segona, en cadascuna de les ordres que desenvolupen aquest decret, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà la dotació pressupostària.

#### DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Són derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen a aquest decret.

2. A fin de favorecer el proceso de integración escolar y la mejora en la atención sanitaria de los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales, los centros de Educación Especial sostenidos con fondos públicos quedarán adscritos a un centro de salud y recibirán, con carácter ambulatorio, atención sanitaria complementaria.

3. En desarrollo del artículo 7 de la Ley de Salud Escolar 1/1994, de 28 de marzo, de la Generalitat Valenciana, las consellerias de Cultura, Educación y Ciencia y de Sanidad, establecerán los mecanismos de coordinación necesarios para la adscripción de los centros previstos en los artículos 14.2 y 26 del presente decreto a los servicios especializados de salud que puedan ser necesarios, a fin de garantizar el diagnóstico, la determinación y, en su caso, la prestación de tratamientos y la revisión periódica del alumnado con necesidades educativas especiales escolarizados en dichos centros.

#### Artículo 36

1. Las consellerias de Cultura, Educación y Ciencia y de Empleo, Industria y Comercio, promoverán la colaboración con otras administraciones y asociaciones e instituciones sin ánimo de lucro, para la realización de los programas de garantía social para el alumnado con necesidades educativas especiales.

2. Dichas consellerias, con la colaboración de otras administraciones e instituciones públicas y privadas y con los agentes sociales, promoverán planes para la orientación e inserción laboral de los jóvenes con necesidades educativas especiales. Asimismo, promoverán de forma coordinada la programación de actuaciones para atender al alumnado con necesidades educativas especiales cuando finalicen su escolaridad.

#### DISPOSICIONES ADICIONALES

##### Primera

Para el desarrollo de las medidas de flexibilización del período de escolarización establecidas en el presente decreto, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia coordinará sus actuaciones con el resto de las administraciones educativas con competencias en esta materia.

##### Segunda

1. Complementariamente a las ayudas individuales de comedor y transporte previstas en el Real Decreto 620/1981, de 5 de febrero (BOE de 6 de abril de 1981), la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia establecerá el procedimiento para subvencionar dichos servicios para el alumnado con necesidades educativas especiales, escolarizado en los centros convenidos o concertados.

2. La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia establecerá el procedimiento de concesión de ayudas individuales para la dotación de medios técnicos de acceso al currículo del alumnado escolarizado en los centros referidos en el apartado anterior.

##### Tercera

De acuerdo con la disposición adicional tercera del Real Decreto 1.004/1991, de 14 de junio, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia adaptará lo dispuesto en la citada norma a los centros dedicados específicamente a la Educación Especial.

##### Cuarta

Sin perjuicio de lo establecido en la disposición final segunda, en cada una de las órdenes que desarrollen el presente decreto, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia determinará la dotación presupuestaria de éstas.

#### DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Quedan derogadas aquellas disposiciones de igual o inferior rango que se opongan a este decreto.

DISPOSICIONS FINALS

*Primera*

S'autoritza, en l'àmbit de les seues competències, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, la d'Ocupació, Indústria i Comerç i la de Sanitat a desenvolupar el que disposa aquest decret.

*Segona*

El que estableix aquest decret es portarà a terme gradualment, segons les disponibilitats pressupostàries.

*Tercera*

Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 31 de març de 1998

El president de la Generalitat Valenciana,  
EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SORO

El conseller de Cultura, Educació i Ciència,  
FRANCISCO E. CAMPS ORTIZ

*RESOLUCIÓ de 7 d'abril de 1998, de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, per la qual es donen instruccions sobre l'avaluació i la promoció de l'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria. [1998/X2863]*

L'Educació Secundària Obligatoria és l'etapa que suposa la finalització de l'educació obligatòria, en la qual els alumnes i les alumnes desenvolupen les capacitats necessàries per a prosseguir els seus estudis o integrar-se en l'activitat laboral.

El Decret 47/1992, de 30 de març, del Govern Valencià, ha establert el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana, determinant els objectius de l'etapa i de les distintes àrees que en ella s'han d'impartir, així com els continguts i els criteris d'avaluació corresponents a cada una d'elles, que són els elements que configuren el currículum.

El mencionat decret disposa que l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat de l'Educació Secundària Obligatoria es realitzarà des de les diferents àrees i matèries del currículum, sent contínua i integradora, de manera que permeta avançar un alumne o una alumna que haja aconseguit globalment els objectius educatius del primer cicle o d'algun dels cursos del segon cicle, encara que no haja sigut avaluat positivament en alguna de les àrees o matèries. La maduresa de l'alumne i de l'alumna i les seues possibilitats de progrés en els estudis posteriors són els criteris que el decret fixa per a decidir la seua promoció i el seu dret a obtenir el títol de Graduat en Educació Secundària.

L'Ordre de 23 d'abril de 1993, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatoria, assenyala que el professorat actuarà de manera col·legiada, tant al llarg del procés d'avaluació com en l'adopció de les decisions resultants del procés, respecte a la promoció o la repetició dels alumnes i de les alumnes.

A més, la mencionada ordre encomana als centres docents l'especificació dels criteris d'avaluació i de promoció de l'alumnat, i també la determinació del procediment per a adoptar les decisions en el procés d'avaluació, que hauran de constar en el projecte curricular.

En el curs escolar en què finalitza de manera general el primer cicle de l'Educació Secundària Obligatoria, la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, arrellegant la preocupació del professorat, ha iniciat un estudi per a facilitar orientacions i propostes que ajuden als equips de professors i professores que han d'avaluar i prendre les decisions consegüents de promoció o de repetició de l'alumnat.

De la mateixa forma, per a facilitar als centres docents l'especificació de criteris d'avaluació i de promoció o repetició, i la deter-

DISPOSICIONES FINALES

*Primera*

Se autoriza en el ámbito de sus competencias a la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, a la Empleo, Industria y Comercio y a la de Sanidad a desarrollar lo dispuesto en el presente decreto.

*Segunda*

Lo establecido en el presente decreto se llevará a efecto gradualmente, de acuerdo con las disponibilidades presupuestarias.

*Tercera*

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Valencia, 31 de marzo de 1998

El presidente de la Generalitat Valenciana,  
EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SORO

El conseller de Cultura, Educación y Ciencia,  
FRANCISCO E. CAMPS ORTIZ

*RESOLUCIÓN de 7 de abril de 1998, de la Dirección General de Ordenación e Innovación Educativa y Política Lingüística, por la que se dan instrucciones sobre la evaluación y la promoción del alumnado de Educación Secundaria Obligatoria. [1998/X2863]*

La Educación Secundaria Obligatoria es la etapa que supone la finalización de la educación obligatoria, en la cual los alumnos y las alumnas desarrollan las capacidades necesarias para proseguir sus estudios o integrarse en la actividad laboral.

El Decreto 47/1992, de 30 de marzo, del Govern Valencià, ha establecido el currículo de la Educación Secundaria Obligatoria en la Comunidad Valenciana, determinando los objetivos de la etapa y de las distintas áreas que en ella se han de impartir, así como los contenidos y los criterios de evaluación correspondientes a cada una de ellas, que son los elementos que configuran el currículo.

El mencionado decreto dispone que la evaluación de los aprendizajes del alumnado de la Educación Secundaria Obligatoria se realizará desde las diferentes áreas y materias del currículo, siendo continua e integradora, de manera que permita avanzar a un alumno o a una alumna que haya conseguido globalmente los objetivos educativos del primer ciclo o de alguno de los cursos del segundo ciclo, aunque no haya sido evaluado positivamente en alguna de las áreas o materias. La madurez del alumno y de la alumna y sus posibilidades de progreso en los estudios posteriores son los criterios que el Decreto fija para decidir su promoción y su derecho a obtener el título de Graduado en Educación Secundaria.

La Orden de 23 de abril de 1993, sobre evaluación en Educación Secundaria Obligatoria, señala que el profesorado actuará de manera colegiada, tanto a lo largo del proceso de evaluación como en la adopción de las decisiones resultantes del proceso, respecto a la promoción o la repetición de los alumnos y de las alumnas.

Además, la mencionada Orden encomienda a los centros docentes la especificación de los criterios de evaluación y de promoción del alumnado, y también la determinación del procedimiento para adoptar las decisiones en el proceso de evaluación, que deberán constar en el proyecto curricular.

En el curso escolar en que finaliza de manera general el primer ciclo de la Educación Secundaria Obligatoria, la Dirección General de Ordenación e Innovación Educativa y Política Lingüística, recogiendo la preocupación del profesorado, ha iniciado un estudio para facilitar orientaciones y propuestas que ayuden a los equipos de profesores y profesoras que han de evaluar y tomar las decisiones consegüentes de promoción o de repetición del alumnado.

De la misma forma, para facilitar a los centros docentes la especificación de criterios de evaluación y de promoción o repetición, y